

ARS BRATISLAVENSIS

Realizácia projektov za podpory hlavného mesta SR Bratislavy z Grantového programu Ars Bratislavis

V roku 2019 Bratislavská arcidiecéza realizovala dva projekty s podporou hlavného mesta SR Bratislavy z Grantového programu Ars Bratislavis, ktorý sa orientuje na podporu umeleckých a kultúrnych aktivít v Bratislave a aktivít propagujúcich Bratislavu v Slovenskej republike a v zahraničí.

Z Grantového programu Ars Bratislavis bola podporená realizácia nasledovných projektov:

- Projekt č. MAGDG1900197 s názvom „**Reštaurovanie drevených biskupských insígnií arcibiskupa Juraja Lippaya**“, dotácia vo výške 1.000,-EUR
- Projekt č. MAGDG1900198 s názvom „**Reštaurovanie odevu kardinála Petra Pázmánya – časť 1. _ práce plánované na rok 2019**“, dotácia vo výške 3.200,-EUR

V rokoch 2009-2011 sa na podnet Rímskokatolíckej cirkvi, Bratislavskej arcidiecézy realizoval archeologický výskum podzemia presbytéria Dómu sv. Martina v Bratislave. V rámci výskumu sa podarilo nájsť a identifikovať uzavretú hrobovú komoru, v ktorej sa nachádzali ostatky významných cirkevných hodnostárov, kardinála Petra Pázmánya a jeho nástupcu arcibiskupa Juraja Lippaya.

Reštaurovaním pohrebného odevu kardinála Petra Pázmánya a funerálnych biskupských insígnií arcibiskupa Juraja Lippaya sa ochráni naše hmotné kultúrne dedičstvo, ktoré má pre Bratislavu veľký význam z pohľadu udržiavania histórie aj v jej hmatateľnej podobe. Jedná sa o výnimočné projekty, ktoré majú nielen celomestský, ale aj medzinárodný význam, keď že ide o významné cirkevné osobnosti z čias Uhorska, ktoré môžu prilákať množstvo návštevníkov.

Projekt „Reštaurovanie drevených biskupských insígnií arcibiskupa Juraja Lippaya“

Nájdeneé funerálne insígnie arcibiskupa Juraja Lippaya pozostávajú z hlavice berly, palice berly, patény a kalicha. V rámci projektu boli vykonané tieto práce:

A: konzervátorsko-reštaurátorsky prieskum

B: Konzervátorsko-reštaurátorsky postup

Nájdeneé artefakty sú zreštaurované a momentálne prebieha príprava vo forme zhotovenia podporných makiet a replík, ktoré dopomôžu k celkovej prezentácii reštaurovaných insígnií. Následne budú vystavené v priestoroch Katedrály sv. Martina v Bratislave pre širokú verejnosť.

Projekt „Reštaurovanie odevu kardinála Petra Pázmánya

časť 1._ práce plánované na rok 2019“

Nájdený hrobový odev kardinála Petra Pázmánya pozostáva z reverendy z hodvábanej damaškovej tkaniny hnedej farby a biretu z čierneho súkna.

Hodvábný materiál odevu bol veľmi zkrehnutý a rozpadával sa, bočné časti boli rozpadnuté na malé kúsky, podšívka bola zachovaná iba fragmentálne. Reštaurovanie si vyžaduje veľmi opatrné, časovo zdĺhavé kroky a postupy. V roku 2019 sa realizovalo odstraňovanie väčších nečistôt, mikroodsávanie pod mikroskopom a lupou, postupné mokré čistenie s priebežným odsávaním vlhkosti a tvarovanie odevu. Keďže projekt ešte nie je ukončený, v ďalšej fáze bude nasledovať fixovanie a spevnenie odevu podložením jemnou zafarbenou tkaninou.

Po dokončení reštaurátorských prác bude hrobový odev spolu s biretom vystavený v priestoroch Katedrály sv. Martina v Bratislave.

Reverenda- horná časť so zapínaním

Tkanivá s veľkoformátovým vzorom s motívmi kvetín granátového jablka, klinčekov, úponkov počas odsávania nečistôt.

Detail viditeľných poškodení odevu, krehkého hodvábného materiálu s nánosom väčších aj prachových nečistôt.

